

ІНСТРУМЕНТИ В ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

Гараджій К. В.

науковий керівник – к.фарм.н., доц. Дем'яненко Д. В

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

OKYLYCC@mail.ru

Офтальмологія – напрямок в медицині, який вивчає анатомію та фізіологію зорових органів, хвороби очей, а також розробляє методи лікування та профілактики вказаних захворювань, які є одними з найпоширеніших у світі. В Україні, наприклад, у кожного другого жителя є які-небудь порушення зору, причому проблеми його зниження молодіють рік від року.

Метою даної роботи є дослідження асортименту інструментів, які використовуються в офтальмології.

На сьогоднішній день відомо понад 250 різноманітних найменувань офтальмологічних інструментів. Їх умовно підрозділяють на декілька груп: ріжучі та колючі; для розширення очної щілини або рани; фіксуючі; допоміжні. Ріжучі та колючі інструменти представлені: ножами та скальпелями; звичайними хірургічними ножицями; голками; трепанами та долотами; ложками; кюретками. Використовуються також звичайні бритвені леза зі спеціальними лезотримачами. Розроблено ножиці для операцій на повіках, ножиці для операцій на скловидному тілі, рогівкові ножиці, очні пружинні ножиці типу Ваннаса, спеціальні очні мікрохірургічні ножиці для розсічення синехій, шварт скловидного тіла. Операції з приводу вроджених глауком проводять за допомогою мікрохірургічних ножиць з невеликою ріжучою частиною та гострими кінцями. Трепани різного діаметру використовують для кератолітичних операцій, а для кістково-пластичних – спеціальні долота, прямі та жолобкуваті распатори, трепанофрези. Мікрохірургі-

чні операції проводять за допомогою очних мікрохірургічних ножів, які мають алмазне чи рубінове напилення і різні кути заточення. Найбільш широко використовують ножі Грефе різних модифікацій, для операцій на кришталику – ножі Сато, для розшарування роговиці спеціальні ножі, що мають круглу форму і різноманітну ступінь загибу. Також поширені в медичній практиці офтальмологів мікроголки довжиною 4, 5, 6, 8 мм.

До інструментів для розширення очної щілини та ран відносять вікопідйомники та вікорозширювачі, фіксатори для очей (очні кільця, які використовують при операції на рогівці ока, очні крючки, ранорозширювачі для операції на повіках). Затискачі та пінцети відносять до групи фіксуючих інструментів. Затискачі використовують для зупинки кровотечі. Пінцети застосовують переважно для фіксування очного яблука, очних м'язів, повік. Існує новий вид пінцетів для очної мікрохірургії, що надійно фіксує та мінімально травмує тканини очей – пінцети типу «Колібрі», Барракера, Кастров'єхо, для зав'язування шовного матеріалу, для маніпуляцій на капсулі кришталика. До групи допоміжних інструментів належать очні шпатель (очний немагнітний двосторонній шпатель, шпатель для розшарування склери, мікрохірургічний вигнутий шпатель), очні магніти та електромагніти, які використовуються для вилучення чужорідного тіла, різноманітні зонди, канюлі, іригатори-аспіратори, що використовуються при екстракапсулярній екстракції катаракти, інструменти для вимивання кришталикових мас та чистки задньої капсули кришталика.

Таким чином, використання офтальмологічних інструментів має велике значення в медичній практиці, дає змогу боротися з великою кількістю захворювань очей, тому їх розробка, модифікація та розширення асортименту повинні вдосконалюватися завдяки науковим дослідженням.